

PLEIONE

a változócsillag megfigyelők rovata

Változócsillag megfigyelések az 1977/78-as AAVSO-évben

1977.szeptember 1. és 1978.augusztus 31 között a következők küldtek változóészleléseket a METEOR számára / a táblázatban csak a '78 szept.10-ig beküldött adatokat tüntettük fel/:

Bereczky Csaba /Uránia/	121
Budavári Attila /Szeged/	3
Deicsics László /Uránia/	121
Horváth István /Debrecen/	6
Horváth Tibor /Veszprém/	84
Keszthelyi Sándor /Gyöngyöstarján/	2673
Kébel Gyula /Miskolc/	3
Kósa-Kiss Attila /Salonta,Románia/	2000
Kovaliczky István /Miskolc/	29
Mizser Attila /Budapest/	2945
Péli Edit /Békéscsaba/	5
Piriti János /Nagykanizsa/	357
Róka László /Uránia/	84
Sáfár József /Csongrád/	47
Szerető Dániel	112
Tóth Zoltán /Kecskemét/	6
Tölgyesi Antal /Budapest/	614

Összesen 17 észlelő 8211 megfigyelést végzett.

Azúton mondunk köszönetet az észlelőknek szorgalmas munkájukért !

A fenti táblázatot átnézve, a múlt évhez képest szembe-tűnő az adatok számában mutatkozó előrelépés, de a mennyi-ségi gyarapodást, minőségi javulás is követte: fokozottan észleltük a mira-változókat, míg néhány kis amplitudójú SR és más típusú csillag követését elhagytuk.

A megfigyeléseket folyamatosan továbbítottuk az AAVSO-

Circularhoz/. A fedési változók megfigyeléseit e típus hazai gyűjtőközpontjához, az ALGOL-hoz továbbítottuk.

A budapesti megfigyelőkhöz újabbak csatlakoztak a II. Amatőr csillagász észlelő-építő tábor résztvevői közül. /Budavári, Horváth I., Kébel, Péli, Sáfár, Tóth/. A kezdő észlelők sorában legszorgalmasabb Tölgyesi Antal volt.

14 magnitúdó alatti észleléseket Kökény és Mizser végzett, az U Gem minimumáról, ill. a V Tau mira csillag lezálló ágáról. A legalacsonyabb deklinációjú észlelt változó -33° a T Centauri volt.

Ezeken kívül még a rókafarmi táborozáskor végzett csoportos mira észlelések érdemelnek említést. Az ilyen alkalmakat a jövőben is érdemes lenne kihasználni, hiszen csak ekkor valósítható meg, hogy egy csillagról, egy időben több észlelő végezzen észlelést. A csoportos észlelések másik célja a változózás kezdőkkel való megszerettetése volt - ez úgy hisszük, sikerült. A tíz fős csoport egy 12 cm-es refraktorral észlelt, a becslések szórása legfeljebb 0.3^m volt. Figyelembe véve, hogy az észlelők többsége kezdő, ez igen szép eredménynek mondható.

Röntgen-pulzációk felfedezése az SS Cygni-ről

Az SS Cyg-nek májusban volt egy rövid és meglehetősen gyenge kitörése, melyet 30 napos, nagyon rövid minimum követett /az átlag 49,6 nap/. Az SS Cyg június 8-án kezdett újra fényesedni. Fényessége június 9,68 /GMAT/-ra elérte a 8.5^m -t. Legfényesebb június 13-án és 14-én volt. A maximum június 20-ig tartott.

Az AAVSO-észlelők telefonhívásai riadóztatták a HEAO-A röntgen csoportját ehhez a fényes maximumhoz. A HEAO-A2 alacsony energiájú detektorral végzett irányított műholdas észlelések vezettek a fő felfedezéshez, a nagyon rövid röntgen-pulzációk felfedezéséhez. Ezen pulzációk első közleménye június 27-én jelent meg a 3235-ös sorszámú I.A.U. Circularban.